
„KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAROK ZENÉJE - 2018”

2018. november 3. – Pesti Vigadó

(A beszámolót összeállította dr. Bozsai Gábor)

Bevezetés és rövid történeti visszpillantás

A **Periferic Records – Stereo Kft** ¹ (alapító kiadó - koncertigazgató: Böszörményi Gergely) 2001 óta szervezi a Határon Túli Magyarok Zenéje (HTMZ) koncerteket, amelyek neve 2008 óta a **Kárpát-medencei Magyarok Zenéje** (KmMZ)-re változott, kifejezve ezzel azt, hogy a koncertsorozat igazi célja az a kulturális szolgálat és misszió, amely az **össz-magyarság** népzenejének és világzenéjének egy-egy színpadon való közös megszólaltatásával hozzájárulhat a 8 országba szétszórt magyarság **„Egy Nemzet”**-ben élő egységének megőrzéséhez.

Böszörményi Gergely életútja

A Parlando zenepedagógiai folyóirat 2014. évi 6. számában olvashatjuk Böszörményi Gergely önvallomás szerű beszámolóját életpályájáról, hivatásáról². Ennek rövidített kivonatát az alábbiakban foglalom össze:

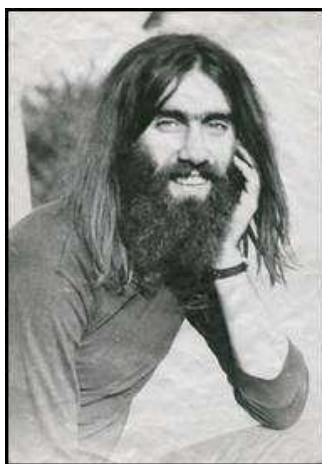
¹ <http://www.perifericrecords.com/hun/main.php?cont=rolunk>

² <http://www.parlando.hu/2014/2014-6/BoszormenyiGergely-KmMZ2014.htm>

Böszörményi Gergely a szakmai pályáját a zenéért három hónap után elhagyó közgazda. Református lelkész-családba született, a múlt század közepén. Édesapja írása szerint a Böszörményi család úgynevezett ároni család; férfitagjai legalább háromszáz éven át voltak neves lelkészek, s a nők is előszeretettel mentek feleségül lelkészekhez. Minthogy Isten parancsa úgy hangzott: *'Áron fiai legyenek a papjaim'*, a reformátusok így nevezik azokat a családokat, akik sok nemzedéken át adtak lelkészeket az egyháznak.”

Általános, közép- és zeneiskolai tanulmányait Hódmezővásárhelyen végezte. Zongorázott, és vadászkürtön játszott a helyi szimfonikus zenekarban. Ezredkürtös sorkatonai szolgálata után 1971-ben kezdhette meg tanulmányait Budapesten, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen.

A 1970-es évek során társaival megszervezte a Közgáz Klub-ot, ahol j disc-jockey-ként működött közre.

A „disc-jockey” Böszörményi Gerely

1974-ben két hónapig Londonban tanult, majd 1976-ban diplomázott. 1977-ben három hónapig dolgozott a szakmájában a Chemolimpex-nél, majd néhány év zenei „szabadúszás” után, 1983-ban hanglezmezes-kereskedést nyitott feleségével, Zohna Mártával. A 90-es évek elején megnövekedett helyigény miatt átköltöztek a jelenleg is meglevő 120 négyzetméteres áruházunkba (1114 Bp., Bartók Béla út 59.),

1993-ban az **After Crying** (Vedres Csaba egykori együttese) „Overground Music” című CD-jének kiadásával megalapították a **Periferic Records** hanglezmezeskiadót, és ezzel – mások mellett - megkezdtek a hazai zenei kulturális értékek mentését, kiadását és megőrzését. Böszörményi Gergelynek nem a minden áron való profittermelés a célja, hanem inkább apja intelmének való

megfelelés, aki azt mondta: „... *fiam, próbálj meg értelmes nyomot hagyni az utókorra.*” – ....Böszörményi Gergely ezen munkálkodik évtizedek óta... Az első album kiadása óta eltelt 20 évben sikerült a Periferic Records-nak Magyarország egyik meghatározó, értékteremtő kiadójává fejlődnie, 2014-ben 80 zenekar illetve előadóművész 224 albuma tartozott a kiadóhoz.

Ugyanebben az évben (1993-ban) alapították meg családi vállalkozásként a **Stereo Kft.-t** is, amely a CD-k, DVD-k és könyvek forgalmazásán kívül hazai és külföldi koncertek illetve fesztiválok szervezője. A Periferic Records művészei rendszeres vendégei, sztárjai közeli és távoli országok klubjainak, fesztiváljainak, a Stereo Kft pedig 25 országba exportálja a színvonalas magyar zenei kiadványokat.

2002-ben indult útjára a **Református Énekek** koncertsorozat, amelyből évente a Periferic Records CD-t is kiad. A koncertek azóta is minden évben megrendezésre kerülnek, és elmondható, hogy a MÜPA Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében tartott esemény mára a Kárpát-medence reformátusságának legnagyobb zenei ünnepévé vált, ahol a 350 fős egyesített kórus és alkalmanként az 1300 fős gyülekezet együtt zengi az Igét.

2004-ben – kevésnek találván az évi egy református kórus-koncertet, - elhatározták, hogy három napos **Református Zenei Fesztivál** keretében mutatják be az egyházi hagyományokat, zenei kincseiket, református iskolákat, irodalmukat, nép- és képzőművészetüket, missziójukat – általában a Református Egyház felépítését és szolgálatát. A fesztivál fő támogatója a Magyarországi Református Egyház és a Ferencvárosi Önkormányzat, helyszíne a Bakáts tér, a Kálvin tér, a Ráday utca, a Nemzeti Múzeum kertje, a Lónyay Utcai Református Gimnázium, és a Ferencvárosi Ádám Jenő Zeneiskola. A korábbi eseményekről a Református Zenei Fesztivál saját honlapján lehet részletesen olvasni ³:

2009. május 22. óta a fesztivál a **Református Egységünnep** kiemelt kulturális rendezvénye, mely ünnep a Kárpát-medence, sőt a világ magyar reformátusságának egy közösségbe tartozását nyilvánítja ki. A Református Zenei Fesztivál a kezdetek óta az ökumené jegyében testvérfelekezetei közösségeit is invitálja az eseményekre.

Talán nem véletlen egybeesés, hogy éppen 2002-ben indult útjára a Kárpát-medencei Magyarok Zenéje (akkor még Határon Túli Magyarok Zenéje) koncertsorozat is, amely magyar zenei gyökök bemutatását, megőrzését tűzte ki céljául. A budapesti gálakoncert mellett minden évben körbejárják egy-egy

---

³ <http://rzf.reformatus.hu/reformatus-zenei-fesztival>

koncerttel a körülöttünk lévő országok magyar kisebbségét, ezért is lett a sorozat alcíme: **8 KONCERT – 8 ORSZÁG – EGY NEMZET.**

A Stereo Kft. és a Periferic Records zenészei keresik a kapcsolatot azokkal az önkormányzatokkal, amelyek velünk együtt fontosnak tartják a gyermekek hazaszeretetre, hitre nevelését, és azt, hogy megismerjék a Kárpát-medence zenei kincseit. Ezért szervezik évek óta „**Nyílt énekóra**” néven azt az évente 6-8 koncertből álló ünnepi sorozatot iskolás gyermekeknek, amely során színházteremben ismerhetik meg a legkülönbözőbb és legjobb zenészekről zenei hagyományainkat.

Talán a fentiekből világosan kitűnik, hogy Böszörményi Gergely számára alapvetés, hogy a magyarságot – éljenek a Kárpát-medencében vagy a világ másik felén – egy nemzetnek tekinti, és munkája, küldetése, hite, ősei, a magyarság zenei öröksége, hagyományai, humora, kultúrája – mind-mind ideköti ehhez a földhöz.

2000. december 2-án vehette át az **Artisjus Zenei Alapítvány** kuratóriumától a „kortárs magyar zeneművek kiadása, terjesztése és közönséghez juttatása érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenységért” adományozott kitüntetést.

2012. december 22-én a Magyar Örökség és Európa Egyesülettől – **HITET ÉS KULTÚRÁT MEGŐRZŐ TEVÉKENYSÉGÉRT – Magyar Örökség-díjat** kapta.

2013. április 11-én a **Ferencváros József Attila-díjat** vehette át, melyet a kultúrában elért kiemelkedő teljesítményért adományozta a Ferencvárosi Önkormányzat.

2014. január 24-én a XI. kerulettől (ahol irodájuk és áruházuk két évtizede székel) **Újbuda Pro Cultura**-díjjal tüntette ki kiadói és kulturális területen végzett munkájáért.

2018. augusztus 20. alkalmából Áder János köztársasági elnök a **Magyar Érdemrend Lovagkeresztje** kitüntetést adományozta Böszörményi Gergely részére: „*a református egyház kulturális értékeinek és zenei hagyományainak bemutatását, valamint a határon túli magyarság támogatását szolgáló tevékenység elismeréseként*”.

Böszörményi Gergely kiadó-koncertigazgató

A „Határon túli (Kárpát-medencei) magyarok zenéje” koncertsorozat történetének összefoglalása

A HTMZ-KmMZ koncertsorozat indulásáról az első hivatalos híradás az „Új Szó Online” c. szlovákiai magyar hírportálon 2001. november 13-án jelent meg:⁴

Határon túli magyarok zenéje

Budapest. Hagyományteremtő népzenei koncertsorozat nyitányára kerül sor a budapesti Zeneakadémián november tizenkilencedikén. A Határon túli magyarok zenéje címet viselő koncerttel a szervezők egy hagyományt szeretnének elindítani.

A koncerteken magyarországi, felvidéki, vajdasági és erdélyi együtteseket léptetnek fel együtt. A program „körbejár” majd, ugyanis minden régió előadója lesz házigazda és vendég is.

A november tizenkilencedikei koncerten a Felvidéket a Ghymes együttes képviseli, amely gyakori fellépő a magyarországi színpadokon.

Ivánovics Tünde négyéves kora óta énekel népzénét, nemrég elnyerte a Népművészet ifjú mestere címet, de több más díjat is kapott már, ő a Szökös együttesrel együtt mutatkozik be.

Erdélyi népzénét szólaltat meg az egri Kerekes együttes, amelynek tagjai tanítóikkal, Tímár Viktorral és Tímár Jánossal lépnek közönség elé. Ők is elnyerték a Népművészet ifjú mestere címet. Ők a gyimesi és moldvai csángó

⁴ <https://ujsozso.com/kultura/hataron-tuli-magyarok-zeneje>

népzene, valamint a felcsíki népzene gyűjtésére és hiteles megszólaltatására vállalkoztak, és Ivánovics Tündéhez hasonlóan ők is lemezbemutató koncertet tartanak Budapesten. (MTI)

Ugyancsak a Parlando 2014. évi 6. számában megjelent cikk ⁵ foglalja össze a „Kárpát-medencei Magyarok Zenéje” koncertsorozat 2001-2014 évek közötti történetét, amelyből csak felsorolás szerűen emelem ki a koncertek helyszíneit: Zeneakadémia, Thália Színház, Kolozsvári Magyar Opera, Szabadkai Népszínház, Révkomáromi Művelődési Ház, Beregszászi Színház, XII. kerületi Művelődési Központ (MOM), Felsőőr-Európaiskola, Művészetek Palotája Fesztiválszínház, Magyarkanizsa, Budapesti Hagyományok Háza, Királyhelme, Lendva, Nagyvárad,

Az összefoglalóból külön kiemelésre érdemes a koncertsorozat eredményeinek tömör, de lényegre törő megfogalmazása:

„A határon túli koncerteken a megszólaltatott zene és a közönség sokszínűsége jól igazolta: együtt éreztük összetartozásunkat magyarok, szlovákok, románok, svábok, tótok, szerbek, bunyevácok, szlovének és ruszinok. Ezért is folytatjuk megszállottan a koncerteket immár mind a hét hazánkat körülölelő országban. Munkánkat haszonra való törekvés nélkül, a magyarság egy nemzetben élő egységének megőrzése érdekében végezzük.”

A **2015 évi** koncertsorozatról a Nemzeti Művelődési Intézet honlapja⁶ tartalmaz beszámolót, melyből érdemes kiemelni, hogy a 2001-ben útjára indult kezdeményezés – a nemzeti tudat életben tartása mellett – milyen anyagi természetű eredményekkel is járt:

„ Az elmúlt évek során (a szervezők) mintegy 18 millió Ft értékben CD-t adományoztak határon túli városok könyvtárainak, hogy a hazánkban megjelenő zenei kiadványok a határon túli magyar közösségek számára is elérhetők legyenek. Folytatják a Magyarországi Református Egyház közreműködésével és segítségével a CD adományozást azon fenti települések könyvtárainak, melyek 2015-ben szeretettel befogadta őket egy-egy koncertre! Az idei adományozás mintegy 2,5 millió Ft értékű, és a határon túli városok küldötteinek a Pesti Vigadóban a gálán adják át a CD-ket!”

Ugyanitt fontos megemlíteni a Periferic Records-Stereo Kft kezdeményezésére elindított Református Zenei Fesztiválok és a MÜPÁ-ban rendezett

⁵ <http://www.parlando.hu/2014/2014-6/BoszormenyiGergely-KmMZ2014.htm>

⁶ <http://www.nmi.hu/Lakossagi/Minden-mas/-Karpát-medencei-Magyarok-Zeneje-2015-Budapesti-Gala>

Református Énekek koncert- Istentiszteleteken a Kárpátaljai magyarság javára. szervezett adománygyűjtési akciókat is.

2015-2018 közötti időszakban Visk, Lendva, Dunaszerdahely, Magyarkanizsa, Nagyvárad, Téglás, Felsőőr, Nagybánya, Mezővári, Dobronak, Léva és Budapesti Vigadó adott otthont a KmMZ koncertsorozatnak.

A Határon túl Magyarok Zenéje és a Kárpát-medencei Magyarok Zenéje koncertsorozatokon fellépett **együttesek és szólisták** az autentikus⁷ népzene (eredeti népi forrásokon alapuló, hiteles), a megzenésített versek és az ún. ”világzene” teljes magyar palettáját megszólaltatták.

Ehelyt nincs mód az ún. „világzene jelenség” – az autentikus (eredeti) népzene és a megzenésített versek részletes műfaji taglalására, de érdemes hivatkozni az ebben a témában megjelent – igen értékes és sok új információt tartalmazó – dolgozatra (Fehér Anikó)⁸, amelyből most csak egy definíciót emelek ki (a sokféle megfogalmazás közül):

„A világzene...a parasztnében gyökerezik ugyan, de az alapanyagot más-más arányokban és funkcióban használja, s egyéb stílusokkal, zenei eszközökkel, kifejezőmódokkal vegyíti. Világzenének nevezzük azt az alapvetően szórakoztató céllal létrehozott és előadott zenei alkotást, amely a népzeneire alapoz, azt feldolgozza, különböző – elsősorban szintén – szórakoztató zenei elemek felhasználásával. Akár többféle nép zenéje is keveredhet, azok előadói sajátosságait az alkotás vagy megtartja, vagy nem. Különböző hangszereket szerepeltet, azokat azonban nem feltétlenül eredeti rendeltetésüknek megfelelően használja. Gyakori a vokál, az énekhang, ennek stílusa általában közelebb áll a népzeneben gyakorta hallható nem iskolázott, ún. „torkos”, vagy zárt gégés, feszített, esetleg jazz-es, tehát improvizatív, szabad szárnyalású, emocionális jegyeket is magán viselő előadómódhoz, de bármi más is előfordulhat...”

A koncertsorozaton fellépő együttesek és szólisták közül – a teljesség igénye nélkül – csak az alábbiakat említem meg most itt: Ghymes (Felvidék), Muzsikás Együttes, Vujicsics, Kormorán, Misztrál, Pál István Szalonna és zenekara, Üsztürü, Gryllus testvérek, Magyar Tekerőzenekar, Servet, Borzsa Vári, Credo, Sarju Banda, Szélkiáltó, Sebő együttes, Petrás Mária, Herczku Ágnes, Kovács Krisztián, Ivánovics Tünde, Agócs Gergely.

⁷ <http://www.szomagyarito.hu/szocikk.php?id=1345>

⁸ <http://www.feheraniko.hu/images/docs/palyazat.pdf>

A Kárpát-medencei Magyarok Zenéje 2018 évi gálakoncertjének fellépő együttesei

A Pesti Vigadóban 2018. november 3-án elhangzott Gálakoncert fővédnöke Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége volt. A hangversenyen Pál István „Szalonna” és bandája, a Sarju banda, a Credo együttes, a Servet Zenekar és a Szélkiáltó együttes lépett fel. A fellépők összeválogatásából is látszik a szervező igyekezete az autentikus népzene, az énekelt versek és a világzene egy-egy neves képviselőjének bemutatása. A koncert kommentátora szerepét természetesen Böszörményi Gergely töltötte be.

Pál István „Szalonna” bandájának tagjai jelenleg a Magyar Állami Népi Együttes muzsikusai. Koncertjeiken megszólalnak a Kárpát-medence leggyönyörűbb népzenei. Az autentikus népzene mellett népzenei feldolgozásokat is hallhatunk tőlük. Fontosnak tartják a hagyomány megőrzését, ezért népzeneoktatással is foglalkoznak. Rendszeres résztvevői Magyarország legnagyobb fesztiváljainak, emellett az elmúlt években felléptek mind Európában, mind a tengerentúlon. Büszkeségük a 2007-es Prima Primiissima közönségdíj, amelyet a Magyar Állami Népi Együttessel nyertek el. 2014-ben Magyar Örökség díjat kaptak. Pál István „Szalonna” 1980-ban Viskén (Kárpátalja) született, életrajzát a Wikipédián olvashatjuk⁹.

⁹ [https://hu.wikipedia.org/wiki/Pál_István_\(népzénész\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Pál_István_(népzénész))

Pál István „Szalonna”

Álljon itt még egy nagyon fontos mondat Pál István „Szalonna” munkásságáról¹⁰: *„Azt mondják a szakemberek, hogy Pál István Szalonna érkezéséig a kávéházi cigányzene és az autentikus népzene között nem volt átjárás, de ön összehozta a két tábort”* (Magyar Nemzet 2015. jún.13. Lukács Csaba)

Pál István „Szalonna” és bandája a 2011 évi videofelvételen rábaközi népzenei feldolgozásokat játszik: <https://www.youtube.com/watch?v=j5kYYS99QiA>

SARJU BANDA

A 2015. évi „Fölszállott a Páva” TV vetélkedőn ismerkedett meg és kötött barátságot négy ifjú pályázó: Nagy Dániel (hegedű), ifj. Ürmös Sándor (cimbalom), Gál Tibor (ének) és ifj. Hajdu-Németh László (hegedű). A kiskunhalasi születésű Magyar Kálmán (Lacika és Balázs nagypapája) fejében

¹⁰ <http://szalonnaband.hu/portfolio/>

született meg az ötlet, hogy a gyerekek álljanak össze, és alapítsanak zenekart. Így alakult meg a Sarju Banda, amelyhez csatlakozott az időközben zeneileg és korban felfejlődő kisöcs, Ürmös Feri (nagybőgő) és Hajdu-Németh Balázs (hegedű), akik első ránézésre (és sokadjára is) a nagyon fiatal generációt képviselik. Legifjabb tagja a bandának 11 éves, de a legidősebb sincs még 18.

2016-ban, a „Fölszállott a Páva” vetélkedőn már ezzel a bandával vettek részt és elnyerték az „Év zenekara” díjat. Szilágyi Szabolcs (brácsa) 2017-ben vette át Nagy Dániel helyét a bandában. Rendszeresen koncerteznek – Szalonna és bandája, valamint a Csík Zenekar vendégei is voltak már – és Kamasz Táncház néven saját korosztályuknak szolgáltatnak táncmuzsikát.

Pár nappal a Vigadó-beli Gálakoncert után - 2018. november 17-én léptek fel a kiskunhalasi Folk-est rendezvénysorozat záró rendezvényén, amelynek a beharangozójából ¹¹ tudhatjuk meg, hogy a banda – többek között – ádámosi, vajdaszentiványi, kalotaszegi, szatmári és bogyaizslói népzenet játszik.

A Sarju Banda a 2017. évi Páva-Gálán készült felvétele az alábbi linken található:

https://www.youtube.com/watch?v=VeFJ73cVZts&start_radio=1&list=RDVeFJ73cVZts&t=11

A kárpátaljai verséneklő CREDO EGYÜTTES (CREDO jelentése: hitvallás, alapelv)

Hol hit, ott szeretet, hol szeretet, ott béke, hol béke, ott áldás, hol áldás, ott Isten, hol Isten, ott szükség nincsen.

A Credo együttes és működése háttérét biztosító Credo Alapítvány minden tekintetben összefügg **Ivaskovics József** nevével, aki a zenekar vezetője, zeneszerzője és az Alapítvány elnöke. A Credo együttes verseket és zsoltárokat zenésít meg gitárra, hegedűre, furulyára, egy férfi és három gyönyörű női hangra. Az énektanár hölgyek: Varga Katica, Fekete Zsuzsanna és Szabó Lívია. Életük a gyermekek zenei nevelése, művészeti műhelyek alapítása és a bibliai tanítás szolgálatában áll. Hitvallásuk az Istenbe vetett hiten és az evangélium terjesztésén kívül a kárpátaljai magyar közösségek megtartásának és megerősítésének hite, az egymás mellett élő nemzetiségek békéjének hite, olyan eldugott falvak kulturális „felvirágoztatásának” hite, amelyről *Kányádi Sándor – „Isten háta mögött” c. versében olvashatunk: „...előrelátó vagy, de mégis/ nézz uram a hátad mögé is/ ott is lakoznak/s örülnének mosolyodnak.”*

Az együttes 2015-ben **Magyar Örökség**-díjat kapott. Ebből az alkalomból jelent meg a Parlando zenepedagógiai folyóirat LAUDÁCIÓ rovatában Böszörményi Gergely hosszabb lélegzetű írása a Credo együttesről és Ivaskovics József sokoldalú munkásságáról: ¹² „... **AZ ARRA MÉLTÓ KÁRPÁTALJAI CREDO EGYÜTTES NEMZET SZOLGÁLATA MAGYAR ÖRÖKSÉG.**” címmel. Ivaskovics József életművéből szinte lehetetlen bármit is külön kiemelni, egyetlen hatalmas ívű HITVALLÁS az egész, de talán mégis bátorkodom az alábbi sorokat ehejt újra felidézni:

„...Kedves barátaim! Kárpátalján magyarnak lenni nagyon mást jelent, mint itthon, ahol természetes, hogy többségében magyarul beszélünk, örvendünk vagy bánkódunk, és sírunk vagy vigadunk. Kárpátalja még ma is a magyarság egyfajta elszakított egysége.

„...Ivaskovics József megrázó szépséggel fogalmazza meg kérdéseit: „Nem titok, Kárpátalja elzárt szigete a Magyar Világnak. Hogyan éli ezt meg a „rezervátum” lakója? Mit érez, mit gondol? Milyen öröm és bánat emészti az anyaországba látogatót? Hogyan éli meg a határátkelést, ha Magyarországra, Erdélybe, Felvidékre, a Vajdaságba, vagy Muravidékre szeretne ellátogatni testvéreihez? Mit érez, amikor nem tudja megfizetni kis fizetéséből a méregdrága útlevelet, vízumokat, az útiköltséget és ezért le kell mondania a meghívásokat? Mit érez, amikor ezért a testvérei megorrolnak rá és megdorgálják lassúságáért, hosszú tétlen hallgatásáért? Mi fáj neki, amikor

¹² http://www.parlando.hu/2016/2016-2/CREDO_laudacio_hosszu.htm

*mindennap, újra meg újra el kell tűrnie egy idegen hatalom megaláztatásait;
amikor "elveszti" gyermekét, és már nem érti unokája szavát?"*

*A 20 éves Credo együttes **hittel és hitelesen** énekel a felsorolt kérdésekről,
hiszen az imádság a legszebb emberi szó, és az ének a legszebb emberi hang, és
ők odaát a mindennapjaikban élik meg e kérdéseket. Hívjuk segítségül Tárczy
Andor szép idevágó sorait: „Itt más az illata megannyi virágnak, / Más az íze
csóknak, harapásnak, / Más itt a színe zászlónak, halálnak...”*

Jellegzetes egyedi hangzásuk az egy szál gitárral, és egy ideje hegedűvel (is)
kísért többszólamú vagy éppen egyszólamú szép tiszta éneklés, melyben
valóban ÉL a vers!

Ivaskovics József zenetanár, dalköltő, zeneszerző

CREDO együttes

Youtube felvétel: [Credo együttes: Háziáldás](#)

SERVET ZENEKAR

A Servet zenekar moldvai autentikus csángó népzenet játszik. (A Servet szó jelentése ünnepi szőttes, melyet templomban, jeles napokon, esküvőkön és ünnepekkor hordtak és hordanak ma is a moldvai magyarok.) A zenekar tagjai a Kárpát-medence különböző településeiről érkeztek Budapestre. Köztük üdvözlhetjük a pusztinai **Kovács Krisztiánt**, aki Nyisztor Ilona felfedezettje és tanítványaként a Moldvai Csángómagyar Oktatási Program¹³ keretei között tanult és végezte el a Zeneakadémia Népzene Szakát, ahol a mesterfokozatú diplomáját 2018-ban vette át. Otthonról hozta magával a zenét. Gyermekkora óta furulyázik, énekel, és élte azokat a szokásokat, amelyeket a csángó közösségben megtanult. A zenekar 2016 nyarán alakult meg és 2017-ben megjelent első lemeze.¹⁴

. Krisztián énekel és furulyázik, a további tagok Markó Botond hegedűn, Molnár Bálint kobzon és Tímár Márton nagybőgőn játszik. Markó Botond a máramarosi Nagybánya szülötte, szintén kicsi kora óta foglalkozik a népzenevel, néptáncsal, meg a mesével is; most mindezek mellett hegedűkészítést tanul. Tímár Márton nagybőgőst a Góbé Zenekarból ismerheti a közönség.

A moldvai zenét öreg mesterektől, felvételekről és népzenei táborokban tanulták, s valamennyien aktív tagjai a táncház-mozgalomnak. A zenekart Böszörményi Gergely zenei menedzser a Kárpát-medencei Magyarok Zenéje projekt kitalálója és szervezője karolta fel és vezette be a népzenei hangverseny életbe. A zenekar 2016 októberében a Reformációi Gálán mutatkozott be a nagyközönségnek. A Kárpát-medencei Magyarok Zenéje 2017. évi gálakoncerten hangzott el először egy rövid válogatás a zenekar első lemezéből, amivel hatalmas sikert arattak.

---

¹³ <http://csango.rmpsz.ro>

¹⁴ http://www.keresztaszulok.hu/megjelent_a_servet_zenekar_elso_lemeze

Servet Zenekar első Youtube felvétele:

<https://www.youtube.com/watch?v=l2URTaFRinY>

SZÉLKIÁLTÓ EGYÜTTES

Az együttes „önéletrajz-írása”: ¹⁵

A SZÉLKIÁLTÓ együttes 1974-ben alakult a Pécsi Tanárképző Főiskola I. éves magyar-ének szakos hallgatóiból. (alapító tagok: Lakner Tamás, Takaró Mihály, Fenyvesi Béla, Néma Frigyes †2011)

Énekelt verseket adunk elő akusztikus hangszereken, a versekhez a zenét mi írjuk. A magyar és a világirodalom kortárs és klasszikus költőinek verseit énekeljük felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt. Műsorainkkal Európa számos országában megfordultunk.

Dalainkban legerősebben talán a népzene és – tanulmányaink nyomán – a klasszikus zene hatásai dominálnak. Alapvetően kamarazenei hangzás jellemzi az együttest, de a groteszk hangvétellű versek megzenésítéséhez használunk mindenféle más „hangszereket” is. A jelenlegi felállásban 2014. óta dolgozunk együtt.

Vers és dallam az idők kezdetén még csak együtt létezett. Jellemző, hogy a költészet a lyra nevű ókori hangszerről kapta a nevét. Ennek az állapotnak egyik legősibb formája a népdal, későbbi megnyilvánulása pedig – például – Balassi Bálint költészetében érhető tetten, amikor a költő a versei elé – ad notam jelzéssel – még odaírta, hogy mely nótára énekelhetők.

Csokonai Vitéz Mihály már nem tett ilyet, viszont a „Jegyzések és értekezések az anakreoni dalokra (1802)” c. művében így ír:

¹⁵ http://www.szelkialto.hu/?page_id=92.

„...A poézisnak minden neme közül legrégibb és legközönségesebb az énekelhető vagy dallásra alkalmas verselés...”

Ugyanebben az írásban később:

„...Vajha én hazánknak olyan componistájára találhatnék, aki egy magyar anákreonismust muzsikára vevén, vélem és magyarimmal közelebbről tudná s kívánná éreztetni a görög szabású rythmusoknak mennyei hármóniáját! [...] Így lehetne a görög mértékű verseknek a nép előtt becset és kedvességet szerezni!”

A különböző kultúrákban eltérő időkben, de végül mindenütt bekövetkezett, hogy a szöveg és zene teljesen szétvált és mi most megpróbáljuk újra közelíteni őket egymáshoz. Munkánkkal ezt a réges-régi hagyományt próbáljuk megőrizni.

Pályánk elejétől kezdve több költő is a barátságába fogadott bennünket, talán azért, mert nekik is fontos, ami a verseikkel történik, amikor elhangzanak egy-egy Szélkiáltó koncerten.

Pécsi együttes lévén különösen kiemelt ügyünknek tartjuk a városunkban élt és élő költők – Janus Pannonius, Csorba Győző, Pákolitz István, Pál József, Galambosi László, Bertók László – műveinek bemutatását a közönségnek.

A felnőtteknek szóló koncertjeink mellett sokat játszunk gyerekeknek, rendszeresen koncertezünk a Filharmónia Magyarország ifjúsági sorozataiban szerte az országban.

A műfaj nyelvi korlátai ellenére gyakran megfordulunk Európa különböző országaiban, kisebb – nagyobb fesztiválokon.

1986-ban jelent meg az első lemezünk a Hungaroton Hanglemezkiadónál, Keserédes címmel. Azóta tizenhét további hagyományos nagylemezt, műsoros magnó- és videó kazettát és CD-lemezt készítettünk. Jelenlegi kiadónk a Gryllus Kiadó, előtte pedig a Periferic Records volt.

1999-ben Pécs városa megtisztelt bennünket a Pro Communitate-díjjal, 2000-ben vehettük át a Kígyós Sándor díjat, 2004-ben, a Magyar Kultúra Napján Csokonai-díjjal, 2018-ban pedig Magyar Örökség Díjjal tüntették ki együttesünket.

Fenyvesi Béla

Lakner Tamás

Rozs Tamás

Szélkiáltó koncert a Wass Albert Könyvtárban:

<https://www.youtube.com/watch?v=39iL8cn9jwA>

Böszörményi Gergely nyilatkozata a GÁLA-koncert jótékonysági eredményeiről

Kedves Vendégeink!

Köszönjük, hogy velünk voltatok, és együtt osztozhattunk örömünkben.

A Pesti Vigadó Dísztermében nov. 3-án megtartott – örömmel mondhatjuk sikeres – Kárpát-medencei Magyarok Zenéje GÁLÁRÓL a Híradóban is beszámoltak:

<https://www.mediaklikk.hu/kulturalis-hirado-videok/video/2018/11/03/adomanygyujtes-a-kisebbsegi-sors-tamogatasaert/>

Köszönjük mindenkinek a Kárpátalja javára adott pénzadományt, amely a tegnapi gyűjtés eredményeként 270.000,- Ft-ot tett ki. Reményeink szerint az idén eddig átadott 1,5 millió Ft után, ez év végén újabb 1 millió Ft-ot adhatunk Kárpátaljának.

Nagy köszönetet mondok valamennyi fellépő zenész szolgálataért!

És végül, de egyáltalán nem utolsó sorban kell megemlítenünk, hogy annak mekkora összetartó és hitmegvalló ereje volt, amikor a GÁLA végén ötszázan

énekeltük a „**Megáldjon téged az Isten**”-t, (Református Énekeskönyv 134. zsoltár 3. verse)¹⁶:

134. Úrnak szolgái mindnyájan

Éjszakai dicséret a templomban

1. Úrnak szolgái mindnyájan, Áldjátok az Urat vígan, Kik az ő házában éjjel Vigyázván, vagytok hűséggel.
2. Felemelvén kezeteket, Dicsérjétek Istenteket, Szívből néki hálát adván, Őt áldjátok minduntalan!

3. Megáldjon téged az Isten A Sionról kegyelmesen, Ki teremtette az eget, A földet és mindeneket!

Dallam: Bourgeois L., Genf, 1551.

Szöveg: Béza T., 1519–1605.

---

¹⁶ http://szre.gportal.hu/portal/szre/upload/770480_1459539912_07005.pdf